

การวิเคราะห์รูปแบบวิธีการขับร้องเพลงปรบไ้บ้านดอนข่อย จังหวัดเพชรบุรี

THE ANALYSIS OF SINGING FORM AND METHODS OF PHLENG PROB KAI : A CASE STUDY
IN BAAN DON KHOI, PHETCHABURI PROVINCE.

อานนท์ กาญจนโพธิ์ 5237710 LCCU/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมและการพัฒนา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : โสพล ศิริไสย์, ประ.ด., วีรพันธ์ คำรงสกุล, ประ.ด.

บทคัดย่อ

เพลงปรบไ้ เป็นวัฒนธรรมการละเล่นพื้นเมืองที่เก่าแก่อย่างหนึ่งของไทย มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา เป็นการร้องเพลงโต้ตอบกันระหว่างชายและหญิง ด้วยถ้อยคำที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ มีท่วงทำนองที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ปัจจุบันเหลือวงปรบไ้วงสุดท้ายที่ยังสามารถแสดงต่างๆ ได้ คือวงปรบไ้บ้านดอนข่อย จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบโครงสร้างตลอดจนรูปแบบของการเล่นเพลงปรบไ้บ้านดอนข่อย และวิเคราะห์รูปแบบวิธีการขับร้องเพลงปรบไ้บ้านดอนข่อย จังหวัดเพชรบุรี โดยลงพื้นที่ทำการศึกษาวิจัยเก็บข้อมูลในการเล่นเพลงปรบไ้ถวายต่อศาลพ่อปู่ ณ บ้านดอนข่อย อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างปี พ.ศ. 2551-2553 โดยใช้วิธีการ แนวคิด และทฤษฎีดนตรีไทยเป็นแนวทางการศึกษา เพื่อให้เข้าใจถึงลำดับขั้นตอน รูปแบบ วิธีการ ทั้งทำนองและเนื้อร้อง ที่แสดงให้เห็นถึงกลวิธีการขับร้องรวมทั้งการศึกษาความเป็นมาทางประวัติศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า เพลงปรบไ้บ้านดอนข่อย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ตามกาลเทศะของการละเล่นคือ เล่นเพื่อถวายศาลพ่อปู่ซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพนับถือของชาวบ้านดอนข่อย และการเล่นเพื่อความบันเทิงในงานต่างๆ รูปแบบการขับร้องเพลงปรบไ้มีทั้งหมด 4 รูปแบบ คือ ทำนอง ร่ายยาว ทำนอง ปรบไ้ แบบที่ 1 ทำนองปรบไ้ แบบที่ 2 และ ทำนอง เพลงเกร็ด ด้านบทเพลง ใช้เพลงอัตราจังหวะ 2 ชั้นมาบรรจุมิทั้งหมด 4 ท่วงทำนองภาษา 12 เพลง ด้านเนื้อร้องพบว่านิยมใช้เนื้อร้องสำนวนเก่ามาใช้ขับร้อง ผู้ร้องไม่นิยมแต่งเนื้อร้องใหม่ นอกจากนี้เพลงปรบไ้มีกลวิธีการขับร้องที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และได้การยอมรับว่าเป็นต้นแบบของเพลงพื้นเมืองภาคกลาง

คำสำคัญ : เพลงปรบไ้ / การขับร้อง / มานุษยวิทยาการดนตรี

THE ANALYSIS OF SINGING FORM AND METHODS OF PHLENG PROB KAI :
A CASE STUDY IN BAAN DON KHOI, PHETCHABURI PROVINCE

ANON KANJANAPHO 5237710 LCCU/M

M.A. (CULTURE AND DEVELOPMENT)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SOROS SIRISAI, Ph.D., VEERANAN DAMRONGSAKUL,
Ph.D.

ABSTRACT

Phleng Prob Kai is an old folk plays culture in the central part of Thailand. It has been played since the Ayudhya period. It an antiphonal singing between male and female with the utterance relating to sexuality discourse and its rhythm was unique. At present, it is found only in one band of Phleng Prob Kai left in the local community namely Baan Don Khoi. This community is located in Pethchaburi, the province in central part of Thailand where the field study was conducted during 2008-2010. As for the study on the analysis of singing form and methods of Phleng Prob Kai, the researcher applied methods, concepts, and theories of Thai music in order to be a guideline for studying. The process, form, and methods, including rhythm and lyrics were studied in order to show the singing methods of folk songs and background systematically. The study aimed to understand structural elements and forms of playing Phleng Prob Kai in Baan Don Khoi community. It also aimed to analyze the forms and methods of singing of Phleng Prob Kai.

The results of this study indicate that Phleng Prob Kai at Baan Don Khoi was shown in two different occasions: first occasion was an annual show in front of ‘Phaw Poo’ the community shrine where spirits of ancestor are living and another occasion was for local entertainment. There are in total 15 steps, 2 types and 4 rhythms of singing forms of Phleng Prob Kai. As for the song, Phleng Prob Kai has 4 singing melodies and total 12 songs. As for the lyrics, it is very popular to use the old-fashioned expression for singing. The new lyrics are not popularly created. The singing methods are the prototype of folk singing style in the central part of Thailand.

KEY WORDS: PHLENG PROB KAI/ FOLK SINGING/ FOLK PLAY/ ETHNOMUSICOLOGY

224 pages